

% до 28,5% з основними спалахами у весняно-літній (березень, квітень, травень, червень) і осінній (вересень, жовтень) періоди (рис. 1).

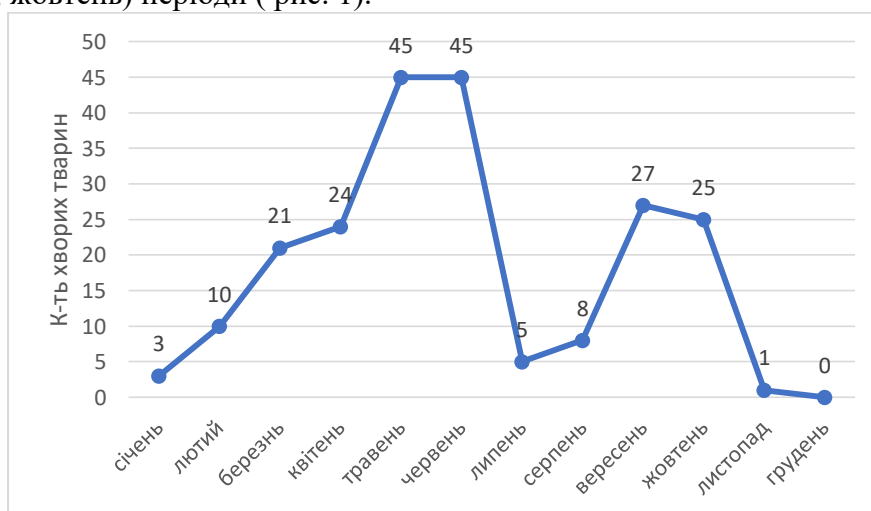


Рис. 1. Захворюваність собак на бабезіоз

Разом із зазначеним аналіз захворюваності собак на бабезіоз за звітний період вказує на прояви хвороби протягом року, що безпосередньо та опосередковано вказує на наявність контактів собак з кліщами-переносниками та їх активністю, обумовленою глобальними кліматичними змінами, а саме підвищенням температури у зазвичай холодні місяці року.

Висновки. Особливості проявів бабезіозу собак у м. Запоріжжі та області характеризуються спорадичними проявами протягом року та епізоотичними спалахами у весняно-літній (березень, квітень, травень, червень) і осінній (вересень, жовтень) періоди.

Список літератури.

1. Антіпов А.А., Бахур Т.І., Гончаренко В. П., Кравченко С.Є. Поширення бабезіозу собак у м. Біла Церква. *Вирішення сучасних проблем у ветеринарній медицині: матеріали III Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції, 15-16 лютого 2018 року.* -Полтава: ТОВ НВП "Укрпромторгсервіс", 2018. С. 60-62.

2. Соловійова, Л. М. Діагностика та лікування за бабезіозу собак / Л. М. Соловійова // Ветеринарна медицина. 2012. Вип. 96. С. 326-328.

ЗАСТОСУВАННЯ ОРГАНІЧНИХ КИСЛОТ В ЯКОСТІ АЛЬТЕРНАТИВИ АНТИБІОТИКІВ В ПТАХІВНИЦТВІ

*Максимчук Я.А.¹, здобувач вищої освіти третього ступеню,
Johan van der Elsen², CEO and business development manager NeTaG BV,
Масюк Д.М.¹, д.вет.н., професор,
Неверковець Н.Ю.¹, зав. відділу бактеріології та біотехнології НДЦ БЕКР,*

¹ - Дніпровський державний аграрно-економічний університет, м. Дніпро, Україна,

² Zwolle, Overijssel, Netherlands

maksumchuk_vet@ukr.net

Птахівництво займає важливе місце серед форм тваринництва через його широке поширення, ефективність та короткий технологічний цикл. На сучасному етапі розвитку цієї галузі створено оптимальні умови для реалізації генетичного потенціалу птахів.

Ефективність вирощування бройлерів залежить від декількох факторів, включаючи генетику, умови утримання, годівлю та менеджмент.

Інтенсивність вирощування птиці та великі обсяги створюють проблеми зі здоров'ям птахів, що часто потребують застосування протимікробних препаратів. Частіше ці проблеми проявляються у вигляді чисельних секундарних бактеріальних інфекцій на тлі циркуляції вірусних агентів або зниженого імунного статусу поголів'я (Haulisah et al., 2021). З метою корекції цих станів, в тому числі і в метафілактичному аспекті, довгий час застосовували антибіотики, що призвело до проблеми антибіотикорезистентності.

У 2006 році Європейський Союз заборонив використання антибіотиків як стимуляторів росту у кормах для птахів, що спричинило пошук альтернатив (European Commission, 2006).

Зниження використання, а інколи й повна відмова від антибіотиків в птахівництві посприяла пошуку ефективних методів контролю та препаратів для корекції здоров'я птахів (Abdelli et al., 2021). Серед багатьох альтернатив антибіотикам, перспективними є органічні кислоти.

Органічні кислоти – це органічні сполуки з кислотними властивостями, найпоширенішими з яких є карбонові кислоти, кислотність яких пов'язана з їх карбоксильною групою – COOH. Жирні кислоти поділяються на коротколанцюгові (SCFA), середньоланцюгові (MCFAs) та довголанцюгові (LCFA) в залежності від довжини їхнього вуглецевого ланцюга, кожна з яких має свої особливості і застосування. У птахівництві, як заміну антибактеріальним препаратам і стимуляторам росту, частіше застосовують коротколанцюгові органічні кислоти і менше -середньоланцюгові. Ефективність органічних кислот залежить від їх молекулярної маси, рКа та форми) (Hermans et al., 2010). Деякі кислоти також мають специфічну антимікробну активність (Aljumaah et al., 2020).

Однією з проблем застосування органічних кислот є покращення їх біодоступності, що може бути вирішено мікрокапсуляцією для ефективної доставки до травного тракту (Galli et al., 2021; Qi et al., 2023).

На сьогодні органічні кислоти широко застосовують як протимікробні засоби. Гліцерин-монолаурат у дозі 300 мг/кг ефективний як антимікробний засіб проти *Escherichia coli* та антикоксидний засіб проти ооцист *Eimeria* (Fortuoso et al., 2019). Короткі та середні жирні кислоти у дозі 3 г/кг застосовують як протимікробний засіб проти *Salmonella enterica* (Aljumaah et al., 2020), а В концентрації 0,20% проти ентерококів (Dauksiene et al., 2021). Жирні кислоти, отримані шляхом бродіння пшеничних висівок у дозі 1% з розміром частинок 280 мкм ефективні проти сальмонели (Vermeulen et al., 2017). Довголанцюгові жирні кислоти отримані шляхом ферментації журавлинних вичавок покращують імунологічну відповідь проти вірусу інфекційної бурсальної хвороби (IBDV) та вірусу хвороби Ньюкасла (NDV) (Islam et al., 2020)

Органічні кислоти можуть сприяти розвитку корисної кишкової мікробіоти, зокрема грампозитивних бактерій, що сприяють здоров'ю птахів. Метааналітичне дослідження показує, що використання органічних кислот може бути ефективним методом підвищення продуктивності бройлерів, але їх ефективність може бути меншою у ситуаціях з мікробіологічними проблемами порівняно з антибіотиками (Polycarpo et al., 2017).

Отже, органічні кислоти відіграють важливу роль у птахівництві як протимікробні засоби, сприяючи здоров'ю та продуктивності птахів. Їх використання може бути ефективною альтернативою антибіотикам у боротьбі з патогенами, особливо в контексті заборони антибіотиків у європейському птахівництві.